

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНЬСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

КВІТЕНЬ • APRIL 2013 • Nr.8 (2868)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ ІЄРАРХІЇ УГКЦ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

ВСЕЧЕСНІШИМ І ПРЕПОДОБНИМ ОТЦЯМ, ЧЕНЦЯМ І ЧЕРНИЦЯМ, ДОРОГИМ
У ХРИСТІ МИРЯНАМ – МИР У ГОСПОДІ І НАШЕ АРХИЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

У день світлого празника Пасхи Господньої сповідаємо радісну новину про воскресле тіло Ісуса. На грішну землю сходить світло, яке відкриває двері до нового життя. Є надія для всіх народів, для кожної людини, для всіх зажурених, які заблукали і шукають рятівної стежини.

Свято Воскресіння приносить християнам блаженство, полегшення і велику насолоду. Коли ми несемо цю щасливу новину до всіх, хто страждає і мучиться, хто непевен у своїй вірі чи має хвилини слабкості, ми ніби подаємо руку допомоги тим, хто цього потребує. Тому Господне Воскресіння трактуємо і як заклик до апостольства, аж до кінця днів. Згадайте: учні Христові, пройшовши після Розп'яття свою дорогу до Емаусу, відчули потребу передавати іншим новину про Воскреслого Ісуса. Святий Марко наводить велику апостольську заповідь: «Ідіть же по всьому світу та проповідуйте Євангелію всякому творінню...».

Як тільки Апостоли почали проповідувати правду про Христове Воскресіння на увесь світ, відразу почалися переслідування, з'явилися перші мученики. Завдяки їхнім зусиллям віра в Христове Воскресіння дуже скоро поширилася далеко за межами Палестини, дійшла до людей кожної культури та раси. І до київської землі також. Але так само увесь той час стійкість нашої віри випробовується: пропагуванням зневіри, спокусами, переслідуваннями християн, мордуваннями і за-

Авторка робіт Наталя Курій-Максимів

сланнями священників. Не забувайте про темні сторінки нашої історії, бо вони є пересторогою перед повторенням тих страшних часів.

Цього року відзначаємо 1025 річницю хрещення Київської Руси-України. На серпень заплановано освячення Патріаршого Собору – храму Христового Воскресіння. Це буде кульмінаційний пункт намічених заходів. Посвячення Собору, у будівництві якого були задіяні українці з усього світу, ледве чи не рівноважне

з будівництвом церкви Святої Софії в період Ярослава Мудрого. Закликаємо Вас прийти в ці дні до столиці України! Це буде добра нагода, щоб задуматися над своїм життям, але так само, щоб осмислити шлях, який пройшла наша Церква та народ, і людство загалом.

ДОРОГІ У ХРИСТІ!

З Великоднього Дару Христа народилася Церква. Початково крихітна, неначе зернина, вона виросла і зміцніла,

і осягнула силу змінювати навколишній світ. І все для того, щоб людина могла наблизитися до Бога. Поле, на якому Апостолам довелося засіяти зерна істини, було твердим та каменистим, важким для оброблення. Але засіяне зерно дало багатий урожай. Виявилося, що достатньо лиш трішки зусилля, щоб здобути цінні плоди. Це не дивно, оскільки зерно є від Бога. Нашу працю на Божій ниві маємо удобрювати молитвою, проявами милосердя,

добрими ділами.

І головне – не забуваймо: Господь чекає на нашу участь у розповсюдженні Святої Віри! Це особливо важливо відзначити тепер, коли триває Рік Віри. Маємо бути проповідниками Доброї Новини всюди, де зустрічаємо інших людей. «Ідіть та зробіть учнями всі народи. Будьте серцем та раменами Ісуса! А коли почуваємося невідповідними, нездатними, слабкими, щоб звіщати та свідчити віру, не біймося, євангелізація не є нашою ініціативою і не залежить в першу чергу від наших талантів, це – довірлива та слухняна відповідь на Божий покликання» (Папа Бенедикт XVI, з Послання на Всесвітній День Молоді 2013 року).

Активна християнська постава потрібна для блага нас усіх, також українців в Західній Європі. Не має значення, чи ми тут на постійному проживанні, чи опинилися гостинно! Адже на місцях поселення ми зобов'язані організувати життя церковне і національне, відновлювати його і пристосовувати до обставин, які постійно міняються. «Христос провадить Церкву через Свого Духа. Тому, ніколи не піддаваймося песимізму, тій гіркоті, яку диявол пропонує нам щодня. Не впадаймо у песимізм та знеохочення, бо маємо стійку впевненість в тому, що Своїм могутнім подихом Святий Дух дарує Церкві відвагу бути витривалою». (Папа Франциск під час зустрічі з кардиналами.) Амінь!

**ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!**

Кир Петро Апостольський Екзарх у Німеччині і Скандинавії
Кир Гліб Єпископ Великобританії, Апостольський візитатор в Ірландії
Кир Діонісій Апостольський візитатор в Італії та Іспанії

Кир Борис Єпископ Франції, делегат у Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі та Швейцарії
Дано 14 квітня 2013 р., у IV Неділю Великого Посту.

СМЕРТЮ СМЕРТЬ ПОДОЛАВ

Людина підставляє чоло всім труднощам і проблемам, які їй трапляються на життєвому шляху, в боротьбі з ними намагається їх подолати та покращити собі життя. Навіть головним завданням філософії, починаючи від XVIII ст., було не стільки пізнання правди, скільки покращення життя людини. Спостерігаючи за стрімким розвитком наук та нестримним науково-технічним прогресом, людина говорить: «Все йде до кращого, незабаром буде ліпше». І справді, долаючи проблему часу і простору, людина створила швидкісні засоби пересування та надійний зв'язок.

но з вічністю. Так, насправду, ми мізерно мало живемо, але змирись з тим, що ми живемо тільки тут, на землі, а потім настає цілковите небуття, є тим самим,

що заперечити життя зовсім. Наше земне життя набирає значення перед обличчям Вічності.

Бог створив людину на свій образ і подоби. Це означає, що,

крім розуму та свободної волі, Творець наділив людину життям, Яким Він сам є, а життя це – безсмертне, бо смерть в розумінні небуття є запереч-

ченням самого життя, а тому ці поняття несумісні. Людська істота, її субстанція належать до Божого існування.

Господь хоче, щоб людина була щаслива, тобто, щоби мала участь в безконачному щасті свого Творця. Саме тому Він і відновив цю безсмертність у Пасхальній Таємниці Господа нашого Ісуса Христа. Як Христос помер з нашими гріхами на хресті, але не залишився під владою смерті, а воскрес із мертвих, так і наше гріховне тіло мусить померти, щоби воскреснуло нове й прославлене. Християнин, вмираючи у Христі, переходить через Його Пасхальну Таємницю, тому ми й називаємо нашу фізичну смерть останньою Пасхою в житті християнина, яка довершується у Вічному Божому Царстві.

Христос помер і воскрес, тому живе сьогодні. Бог воскресив Ісуса Христа, бо любить Його. Бог любить кожного з нас, тому смерть, як наслідок гріха, не може над нами панувати. Панує лише Бог, тільки Він володіє й царює. Зло, гріх, хвороби, терпіння, смерть – це явища тимчасові, котрі мали свій початок і мають свій кінець. Бог, життя, яке Він дає, Його любов і ласки – вічні, які не мають ані початку, ані кінця. Тому остання крапка історії – це Воскресіння.

о. Олексій Горобець ЧСВВ,
«Місіонар»

"Наше земне життя є немов спалах блискавки порівняно з вічністю."

В боротьбі з хворобами та терпіннями, пов'язаними з ними, людина робить не малий поступ. Наприклад, хвороби, які колись приводили до смерті, сьогодні можна вилікувати. Так само можна сказати про соціальне і політичне життя людства. Всюди, куди не глянемо, людина бореться з проблемами й тим великою мірою живе, чи то будуть загальнолюдські проблеми, чи особисті. Можна було б без перебільшення сказати, що життя – це одне суцільне додання проблем.

Та існує лише одна проблема, якої людині здолати не під силу і з якою вона навіть не намагається боротися, бо знає, що шансу не має жодного. Цією проблемою є фізична смерть людини – закінчення земного життя. Ми можемо сперечатись про існування Бога, про походження світу, про правильність наших моральних виборів, але факт смерті ніхто не може заперечити. Фізична смерть – це найбільш незаперечний факт. Людина вже давно з цим змирилася, тому створила довкола цього факту міфи та повір'я. Найбільш примітивний, безглуздий міф створила ідеологія атеїзму, стверджуючи, (а насправді здогадуючись), що фізичною смертю людини закінчується все її життя.

І справді, наше земне життя є немов спалах блискавки порівня-

РІК ВІРИ

понад чотири години, завершившись перед архикатедральним собором Святого Юра. Під час Хресної дороги на кожній молитовній стації відбувалися читання Євангелія. Молитовна хода була присвячена Рокові Віри.

Митрополит Львівський владика Ігор перед собором Святого Юра закликав з'єднатися думками із розп'ятим Христом на Хресті та Його смертю на ньому. «Він – Син Божий, правдивий Бог, прийняв такі жорстокі муки та катування за мої і наші гріхи. Тут ніхто не може звинувачувати тільки фарисеїв, садукеев, Каяфу чи Пилата, кожен і кожна із нас винні своїми гріхами за смерть Спасителя!».

У Хрестопоклонну неділю, 7 квітня 2013 року, вулицями Львова пройшла молитовна Хресна дорога, організована Львівською архієпархією УГКЦ. В молитві взяли участь близько 20 тис. осіб. Вона тривала

Львів – foto RISU

Промовляє сотник Петро Мельник-«Хмара»

ПОВСТАНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ 1950 РОКУ

В правдивій історії УПА ще дуже багато незвіданого і незнаного. Науковці, як правило, довіряють лише фіксованим матеріалам (документам), але переважна більшість написаного про повстанців у роки їх боротьби – це протоколи допитів захоплених, доноси і плани операцій супроти українського підпілля, складені їхніми противниками. Об'єктивність таких «документів» – під великим сумнівом. А ось писаних матеріалів самих упівців не так вже й багато і носять вони дуже фрагментарний характер.

віруючими людьми. Але це все спогади й перекази, а де документальне підтвердження? І тут можна навести серію світлин, зроблених повстанськими фотографами далекого вже 1950-го, як встановлено дослідником Андрієм Мацьківим, в урочищі Котел у лісах села Марківки тоді Печеніжинського, а нині Коло-

мийського району.

...Великдень того року святкувався дуже рано: 9 квітня. Але весна виявилася теплою, земля прокидалася від зимового сну. Для зображених на цій світлині вона була вже щонайменше шостою в глибокому підпіллі, сповненому виснажливих боїв і зимівель у бункерах-кріівках. Можна було сісти в коло десь на глухій поляні,

але ж це найбільше християнське свято – Великдень!

Ризикуючи накликати облаву (до печеніжинського гарнізону МГБ яких десятків кілометрів по прямій!), вони облаштували святковий стіл з букових колод. Поет-повстанець «Гроза» (Зиновій Сердюк з Тернопільщини) так описав подію:

Відомо, наприклад, що переважна більшість україн-

ських борців за незалежність 40-х років XX століття були

Дмитро Білінчук-«Хмара» – стоїть праворуч від невідомої жінки

Надійні (з кругляка) і лави, й стіл.
Діди сільські, напевно, постарались.
Вже виставлено варту доокіл,
Щоб хлопцям тут спокійно святкувалось.

Щоб гідну відсіч дати всі могли,
Коли загін «рубач» сюди припрется.
Вгинаються від страв (є жарт) – столи.
Та цей із кругляка, оцей не вгнеться...

Станичні принесли свячене, і ось 12 сміливців – наче апостолів на Тайній вечері приступають до трапези. Провідник – сотник «Хмара» (Петро Мельник) промовляє до побратимів. Світлина не зафіксувала його слів, але з урочистої постави зрозуміло: йдеться про вшанування Світлого Христового Воскресіння і прохання о благословення їхньої звитяги.

З 12-ти сидячих за «столом» опізнали лише половину. П'ятеро з них загинуть у боях, виживе тільки один – його важкопораним чекісти доправлять у лікарню, прооперують і згодом, після одужання, примусять до співпраці. Але це буде через три роки. А ось його сусідові – сидячому крайньому справа Федорові Кузенку-«Каменю» залишилось жити менше доби. Намагаючись непомітно відвідати дружину та синопця у сусідніх Рунгурах, він буде смертельно поранений і помре у клуні свого тестя – Василя Поп'юка. Його таємно поховують на окраїні міста під деревом, замаску-

вавши могилу розораною ріллею. Щойно через 40 років – вже у незалежній Україні «Каменя» урочисто перепоховують за християнським звичаєм на сільському цвинтарі. Знаємо також, що сидячий в центрі знімка Іван Явдошняк-«Мишка» похований у с. Сопів, а ось ні могил, ні відомостей про долі інших поки що нема.

Фотографували свято щонайменше двоє, і один з них – Дмитро Білінчук-«Хмара», родом з містечка Жаб'є (нині Верховина). Звідти до Марківки по прямій – понад 50 км, отож можна собі уявити, скільки ночей перебував він у рейді з кимсь із побратимів, аби вчасно прибути на святкування.

Зафіксований ним фоторепортаж про Великдень 1950-го містить десяток знімків, які згодом будуть заховані у повстанському тайнику і випадково віднайдені щойно через 47 років. Повстанський «фотоко-респондент» також побажав «потрапити в кадр» і хтось, нам невідомий, це здійснив. Самого ж Дмитра Білінчука захоплять живим більш, як через два роки (внаслідок підлої зради), етапують до Києва й після семи місяців тортур засудять до розстрілу та в квітні 1953-го страять. Місце поховання, звісно, невідоме; найімовірніше, що його, як і інших розстріляних повстанців зарито (язик не обертається сказати – «поховано») у Биківнянському лісі. А на Гуцульщині будуть поширювати слухи,

ніби він «розкався у злочинах супроти радянської влади» і спокійно живе собі чи то в Казахстані, чи на Уралі та шле усні вітання (але не пише листів) своїм землякам.

Серед масиву відомих на даний час світлин є чимало Великодніх, але ні місць, ні точних дат фотографування не встановлено. Репортаж Дмитра Білінчука-«Хмари» – приємний виняток, хоча й тут залишаються невідомими майже половина учасників святкового дійства. Вдивляючись у їхні благородні обличчя, неможливо не дивуватись жертвній поставі, яка проглядається буквально у кожного з цих людей. Найменшої тіні смутку, приреченості, не кажучи вже – страху, хоча кожен розуміє: надій на щасливе завершення їх справедливої боротьби практично нема. Світ байдуже споглядає, як тоталітарна імперія добиває останні вогнища спротиву і думає, що його це обмине. Марні сподівання! Вже розгоряється інтервенція в Кореї, згодом буде Кампучія, В'єтнам, Афганістан...

Але наші повстанці про це не знають. Вони борються за свою і нашу свободу на своїй – нашій – землі. Віра в Бога і в справедливість цієї боротьби ось уже понад шість років додає їм сил і сили. Вічна вам пам'ять, борці-герої! Христос воскрес – воскресла Україна!

Для «ХГ» Василь ГУМЕНЮК

ЗАЛИШИТИСЯ У СВОБОДІ

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

«Христос нас визволив на те, щоб ми були свободні. Тож стійте і під кормигу рабства не піддавайтесь знову». Свобідна людина – правдивий образ Божого, дитина, яка віддається Богу в обійми, Йому довіряє і перебуває в надії вічного життя у Ньому і з Ним. Свобода не досягається зовнішніми чинниками.

Навіть у в'язниці, заслання, всіляко обмежена, людина залишається свобідною, якщо її серце не обтяжене гріхом і переповнене любов'ю і довір'ям до того, хто вчинив нас спадкоємцями свого Царства.

Кожного року ми урочисто зустрічаємо свято Христового Воскресіння, супроводжуючи його багатьма чудовими Богослужіннями і народними звичаями. Вони торкаються глибоких струн у нашому серці, дарують радість і підносять серце і душу до піднебесних висот. Та насправді свято Христового Воскресіння дарує нам більше, ніж ми можемо збагнути і не обмежує

нас тільки до одноразового святкування в році. Церква спогадує подію Воскресіння протягом цілого року, бо саме воскресіння, яке веде до свободи, є основою нашої віри і цілого життя.

Головне завдання християнина – не втратити дару, подарованого нам Христом. Саме тому Апостол Павло закликає нас не піддаватися під кормигу рабства, а стояти у свободі. Воскресіння Христове додає нам сили не піддаватися негативним поглядам, а навпаки, дивитися на світ новими духовними очима, не тільки боротися проти гріха і несправедливості, скільки пізнавати Христа і здобувати чесноти, щоб залишатися у свободі.

Воскресіння Христове для нас стає постійною спонукою для того, щоб ми уподібнювалися до свого Спасителя. Апостол Павло каже: «Плекайте ті самі думки в собі, які були у Христі Ісусі. Він, існуючи в Божій природі, не вважав за здобич свою рівність із Богом...». Нехай пам'ять про Христа, Його воскресіння і любов повсякчасно супроводжує нас в кожному моменті нашої життя!

о. Корнилій Яремак ЧСВВ, «Місіонар»

З Катехизму УГКЦ

Шоми сенсі Пасхою є Сам Христос (див. 1 Кр. 5, 6-8), адже в Ньому стався перехід від смерті до життя: «Пасха Господня, Пасха – від смерті до життя і від землі до небес Христос Бог нас перевів». Без Нього всі зусилля людства визволитися з полону гріха і смерті були б марними. **стор. 79**

КОРОТКО

ПІДСТАВЛЯЮТЬ ЦЕРКВУ

Папа Франциск нагадав священнослужителям та віруючим християнам, що розходження між їхніми словами та вчинками ставить під сумнів вірогідність Церкви. «Не можна проповідувати Євангеліє і не засвідчувати своїх слів вчинками. Той, хто нас слухає і споглядає нас, повинен мати можливість прочитати в наших діях те, що від нас чує, і дякувати за це Богу.»

ГОВОРІТЬ ПАПА

Італійські ЗМІ повідомляють про чергові особисті дзвінки Святішого Отця Франциска, який не просить допомоги секретаря, а сам береться за телефонну слухавку, коли хоче до когось зателефонувати.

Через кілька днів після обрання новий Єпископ Риму зателефонував до Генеральної курії свого Чину Єзуїтів і коротко представився здивованому телефоністові: «Папа». Також зателефонував до не менш здивованого продавця газет у Буенос-Айресі, щоб призначити підписку на газету.

До голосу Папи в телефонній слухавці досі не можуть звикнути секретарі численних комісій з різних питань. Папа для цього використовує телефонну книгу Ватикану. Список цих персональних телефонних дзвінків стає щораз довшим і доводить, що Хорхе Маріо Бергольйо не хоче ізолюватися після свого обрання, навпаки – прагне зберегти контакти зі своїми друзями.

Ватиканісти пов'язують таку самостійність Папи тим, що за місяць він ще не встиг при звичаїтися до своїх нових обов'язків, або ж і не змінив свій спосіб життя.

«Католицький Оглядач»

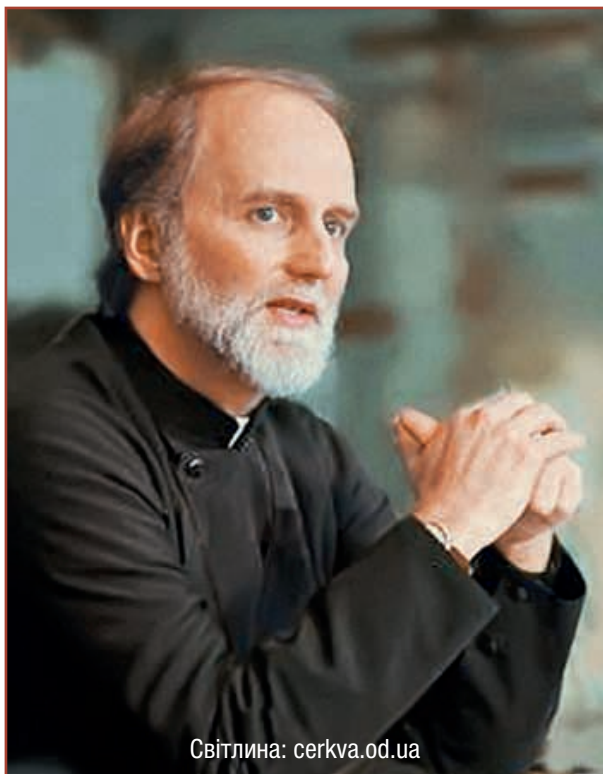

СТО ВІДПОВІДЕЙ ПАТРІАРХА СВЯТОСЛАВА НА ЗАПИТАННЯ МОЛОДІ

До кінця квітня вийде у світ перша аудіокнига Блаженнішого Святослава (Шевчука), в якій він відповідає на 100 запитань молодих людей. Молоді люди з України та з-за кордону надсилали до Першоєрарха Церкви запитання, які стосувалися міжособистісних стосунків, практичного життя християнина та пояснення Божого Слова.

Як розповів о. Ростислав Пендюк, голова Комісії УГКЦ у справах молоді, з-поміж 300 запитань, які надійшли, було обрано 100 найцікавіших, що й увійшли до аудіокниги. «На мою думку, така анонімна форма спілкування молоді з Блаженнішим Святославом є прийнятною, адже часто молоді люди соромляться говорити про те, що їх справді турбує», сказав о. Пендюк.

Департамент інформації УГКЦ

Світлина: cerkva.od.ua

ЛЮДИНА МАЄ ВЕЛИКИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Розмова з Владикою Борисом Ґудзяком, який уже півроку очолює українських греко-католиків у Франції, Швейцарії та в країнах Бенілюксу. Він розповів про свої спостереження за вірянами, про еміграцію та національну ідентичність українців на чужині.

ливо, ця аналогія для когось підкреслює те, що одна легеня мусить бути десь на Сході, а друга десь на Заході (сміється). Але я думаю, що Париж збагачується нашою присутністю. Тепер майже в кожній римо-католицькій церкві є православна ікона. Церковний спів римо-католиків перебуває під впливом східнохристиянських молитовних практик. Наприклад, Ісусової молитви.

І ми бачимо, що сучасна церковна культура твориться крізь зустріч різних церков-

в Парижі? Чи мають наші емігранти що запропонувати світові?

Борис Ґудзяк: Нова українська еміграція щойно починає про себе заявляти. Париж – колосальне місто. З усіма околицями тут можна нарахувати 10 млн людей. Українців є десь 15 тисяч. Тому годі відразу мати якийсь вплив кількісно. Але, як я вже згадував, перших християн була зменька в Римі – великому місті. Водночас, якісне вщеплення в культуру із часом може дати дуже рясний плід, навіть коли починається з малого. Я пропоную вірним: любимося та шануймося так, щоби люди, проходячи повз українську спільноту, казали: вони вміють жити. Я би хотів, щоби ми запропонували новий, глибокий, автентичний стиль життя та в цьому проявили свою якість.

❖ Що заважає реалізувати такі ідеї?

Борис Ґудзяк: Найбільшою проблемою є українське почуття вторинності, чи дру-

ність. В еміграції вони соромляться своєї влади, соромляться корупції, яка є в Україні. Вона їм остогидла. Також вони мають великі матеріальні проблеми, а ще часто – труднощі, пов'язані з нелегальним статусом.

Насправді дуже прості речі роблять нас щасливими. Коли є громада, а в ній нема обмовлянь, нарікань один на одного, постійних поділів. У нас у Парижі було цього достатньо. Навіть партійні поділи залишили свій слід, певне психологічне каліцтво. Наші інституції не могли свobodно розвиватися, жили під тінню страху. Не є таємницею, що всі діаспорні об'єднання інфільтрувалися КГБ і агентами, що старалися різнити людей, творити конфлікти. У майбутньому архіви покажуть, наскільки нелегка була доля української еміграції у ХХ ст. І нелегка в тієї, що представлена зараз. Тобто, наші люди починають із певними «мінусами», якщо порівняти їх із корінними французами. Але людина має великий Богом даний потенціал життєздатності. І саме на цій базовій людській харизмі хотілося би зосередити увагу. Пережити в нашій громаді красу життя людини, створеної на образ і подобу Божу.

**Розмовляла
Василина Думан, Західна
інформаційна корпорація**

них традицій. Це завжди так було. Тож у ХХІ ст., маючи за собою державність і 45-мільйонний народ, ми повинні у видимий, творчий, жертвний і плідний спосіб брати участь у світових духовних і культурних процесах.

"Найбільшою проблемою є українське почуття вторинності, чи другосортності. Є дуже багато українців, які хочуть забути про свою українську тотожність."

❖ А якою є зараз участь України в цих процесах? Зокрема, української діаспори

госортності. Є дуже багато українців, які хочуть забути про свою українську тотож-

у Західній Європі. Також потрібно пам'ятати, що Церква є місійною у своїй суті. Вона не несе благовість для себе,

"Не є таємницею, що всі діаспорні об'єднання інфільтрувалися КГБ і агентами, що старалися різнити людей, творити конфлікти. У майбутньому архіви покажуть, наскільки нелегка була доля української еміграції у ХХ ст."

не ховає світла під якоюсь посудиною, а ділиться ним з іншими. Ми не знаємо, якими будуть наслідки нашого свідчення, але ми покликані свідчити, робити це з усмішкою та радістю.

❖ Але у Франції представлені католицизм і протестантство. Там є свої Церкви. Для чого ще й УГКЦ має там свідчити?

Борис Ґудзяк: Схід і Захід доповнюють один одного. Зокрема, блаженний Папа Іван Павло II казав, що Церква має дихати двома легенями. Мож-

❖ Предстоятель УГКЦ Святослав заявив, що французький екзархат має стати рупором Церкви. Чому саме цей екзархат такий важливий?

Борис Ґудзяк: УГКЦ зараз у Західній Європі представляє Україну. На цих теренах є, мабуть, 1,5 млн українців. Тож актуальним є запитання: хто в Європі говорить від імені України? Наша єпархія повинна виконати обов'язок представлення не тільки Церкви, а й усіх українців у загальноєвропейських інституціях, що розташовані у Брюсселі та Страсбурзі. Саме тут ухвалюються життєво важливі політичні рішення, у тому числі й для України.

Гадаю, що багато вірних і загалом багато українців, які, може, і не є членами УГКЦ, хотіло би, аби ті позиції, які обстоюють блаженніший Любомир і блаженніший Святослав, були озвучені в Україні, а також від імені українців –

ПАПА ФРАНЦИСК ТА ОТЕЦЬ СТЕПАН ЧМІЛЬ

Перед написанням довшого допису про обрання аргентинського кардинала Хорхе Маріо Берґольйо новим папою і про нелегкі завдання, які його чекають, звольте мені представити обставини, за яких він дізнався про Україну та її культуру.

Така обставина обумовлена його зустріччю в молодому віці з українським священником Степаном Чмілем (*1914 в Судовій Вишні – †1978 в Римі), першим селезіаніном УГКЦ, який 1932 р. разом з іншими хлопцями виїхав до Італії до селезіанського училища в Іврея. Митрополит Андрей Шептицький доручив перемиському ординарієві, Кир Йосафату Коциловському, зібрати групу охочих поїхати до Італії, щоб стати духовними синами св. Івана Боско (1815-1888), знаменитого італійського вихователя, основоположника Селезіанського

згромадження, чиїм головним завданням є виховання молоді, головню безпритульної й злиденної. Бажанням великого Митрополита було підготувати українське рамено оо. Селезіан: після навчання в Італії молоді селезіанські священники повернулися би в Україну, щоб зайнятися вихованням української молоді. Ще дві групки поїдуть до Івреї з такою метою в 1937 і 1938 роках.

На жаль, II світова війна стала на заваді цим намірам, тому молоді селезіани мусіли залишитися в Італії. Як тоді задіяти їх поза Україною? Кир Іван Буч-

ко, тодішній Апостольський Візитатор для українців-католиків в Західній Європі, заснував Малу Семінарію, щоб забезпечити наших вірян в Європі духовенством.

Отець Степан, висвятившись 1945 року на священника, був задіяний у вихованні нашої молоді, відтак був призначений на посаду директора гідів Катакомб св. Каллиста в Римі. На цій посаді він мав можливість контактувати з українськими біженцями: допомагав їм поселятися у різних країнах Європи, адже не могли вони вернутись в Україну через встановлення там комуністичної диктатури.

1948 року його було направлено до Аргентини в якості душпастиря для українських біженців. Усі, котрим він допомагав стверджують,

о. Степан (ліворуч) перед від'їздом до Аргентини

що він був настільки відданим священником та жертвовою людиною, що заслуговував на загальну вдячність та пошану. Дванадцять літ о. Степан душпастирював в Аргентині, де навчився як себе вести з вірними, настоятелями та владою.

В 1960 р. його покликало на провід Малої Семінарії, і тут я уперше зустрівся з ним, як директором. В 1962 році я мав нагоду відчувати на собі його батьківську опіку, а пізніше, як його собрат в селезіанському чині, почути не одну цікаву річ про його душпастирювання в Аргентині.

До Буенос-Айреса о. Степан прибув в 1948 р., і його приєднали до селезіанської спільноти, яка завідувала «Колегією Дон Боско» в Рамос Мехії, дільниці західної частини Великого Буенос-Айреса. За словами о. Василя Зінька, ЧСБВ, о. Степан «під час тижня працював в Селезіанській Книгарні, а суботами, неділями і в свята відвідував наших вірян зі Службою Божою та уділяв їм Святих Таїнств. Наші віряни його шанували, дуже любили, а він, зі свого боку, також любив їх всією душею і всеціло віддавався душпастирській праці».

▼ **Отець Степан в Рамос Мехія правив лише в нашому обряді, а тоді літургійною мовою була старослов'янська:** щоранку прокидався раніше від со- братії, сходяв в каплицю, від- правляв наодинці. Перебува-ючи в Колегії він контактував з молодими учнями, викону-ючи обов'язки вихователя: перебував з ними на подвір'ї в час дозвілля, в ідальні, в ка-плиці... Він напевно розпові-дав їм про Україну, і, мабуть, не один з тих студентів ціка-вився Україною, а, можливо, дехто з них був українцем, бо багато з наших людей напри-кінці XVIII століття їхало туди «за хлібом».

ХОРХЕ (ЮРІЙ) МАРІО БЕРГОЛЬЙО

Йшов 1949 рік... Одного

разу о. Степан звер-нувся до юнаків, які гуртувалися навко-ло нього, чи хтось з них не хотів би при-слуговувати йому до Святої Літургії. Зголосився Хорхе (Юрій) Маріо Берголь-йо, сьогоднішній Папа Фран-циск! Пригадую, як о. Степан мені розповідав, що той моло-дий хлопець навчився говори-ти «Господи помилуй», вивчив деякі частини Літургії. Хорхе Маріо був учнем «Колегії Дон Боско» в 1949 р. і в класі 6Б отримав найвищі бали з пове-дінки та релігії. Не знаю точ-но, як довго отой хлопчина прислужував о. Степанові до Святої Літургії. Для нього це були додаткові обов'язки. Він мусів підніматись раніше інших учнів, щоб служити от-

Групово фотографія в Рамос Мехія, 1949 р.

цеві, але, знаючи о. Степана, можу чітко уявити, як пози-тивно вплинула на майбут-нього папу його батьківська любов, святість, запал до мо-литви, життєрадісність і душ-пастирське піклування про

наших людей. Ті, хто знав о. Степана, подивляв його відда-ність Богові та любов до Укра-їни. Припускаю, що під час частих прогульок студентів колегії з отцями, молодий Хорхе не відступав від отця

Степана і цікавився Україною, знання про яку йому послу-жило, коли він став архієпис-копом Буенос-Айреса, бо був також ординарієм для східних католиків. А вже як кардинал, він особливо опікувався на-шою Церквою в Аргентині.

Якщо сьогоднішній папа Франциск покірний, відзнача-ється пасторальним запалом, має здебільшого уподобання до нужденних, характеризу-ється великою скромністю, це частинно завдяки вихов-ній праці о. Степана Чміля, який карбував у його душі ті ж прикмети.

Дасть Бог, доля нашої Церкви за урядування папи Франциска буде справді світлою!

о. Євген Небесняк

В 1019 р. Ярослав Мудрий одружується з Інґігердою – дочкою шведського короля Олафа Шетконунґа і Астрід (Мекленбургська). Інґігерда відіграла значну ролу в політиці чоловіка і державних справах, зокрема в відноси-нах Русі з країнами північної Європи. Різні джерела показу-ють, що тридцять німецьких міст вели торгівлю з Київ-ським князівством.

Перша давньоруська писан-ка була знайдена при розкопках решток Десятинної церкви і вве-дена в науковий обіг у 1857 р.

Шукач скарбів і меценат археології Олексій Уваров, при розкопках Кривушанської могили знайшов глиняні яйця. У Броварках на Полтавщині писанку княжих часів у 1902 р. відкопав відомий україн-ський археолог Вікентій Хвой-ко. Під час розкопок Хвойком церкви князівської доби у Біл-городці (Одещина), Вадим Шербаківський натрапив на 2 уламки писанок. У 1992 р. в за-лишках храмів на Царинці (с. Кринос, західна Україна), зна-йдено одну глиняну писанку. Її виявили в шарі XII ст., мала розмір 2,5 x 4,0 см.

Ці глиняні, випалені вироби у формі яйця, покриті непро-зорою, склистою, кольоровою поливою та "розписані" по-ливаними зображеннями, етнографи та дослідники мистецтва княжої доби називають київськими гли-няними писанками. Ці писанки є споріднені з відомими, теж випалюваними, кольоровими глиняними плитками. Ними в княжій добі викладали долів-ки храмів, таких як Десятинна церква та Софійський собор, були в майже кожному княжо-му городі. Писанки виготов-ляли ті самі майстри-гончарі, що й плитки, таким самим способом, з такої самої глини і "писали" на них такі ж звори такою ж поливою.

Київські майстри-гончарі почали виробляти-ліпити

Галич

Волин

Ольденбург

Схема писанки X-XI ст.

писанки близько 1000 року ще за Володимира Великого. Найбільший розквіт виробни-цтва припадає на середину XI сторіччя. З 1100 років почав-ся занепад, а близько 1200 р. цей вид мистецтва зник.

Занепад писанкового ви-робництва слідував після Хре-щення Русі-України 988 року та утвердження християнства, оскільки писанки були дуже тісно пов'язані з поганськими віруваннями. Коли ж писанки

За правління Ярослава Мудрого Київська Русь під-тримувала розгалужену торгівлю з іншими країна-ми. Торгівля була тісно по-в'язана з зовнішньою по-літикою. Київські великі князі вміло використовували торговельні інтере-си інших країн у своїх по-літичних цілях. Нерідко купці за наказом князя виступали як дипломати та політичні посередники. Археологічні аналізи та лі-тописні згадки представ-ляють Київську Русь як ве-лику торговельну державу раннього Середньовіччя.

Про інтенсивні торговель-ні зв'язки Русі зі Скандинаві-єю свідчать знахідки писанок у Швеції. Їх викопали в міс-цевості Сігтуна. В Німеччині знайдено в Майсен (Саксо-нія) та в Ольденбурзі (Ниж-ня Саксонія). На польській території археологи знаходи-ли київські глиняні писанки між долішніми течіями Вісли й Одри (навіть в дитячій мо-гилі), також на балтійському острові Волін.

валок з вимішаної глини спі-ралью обвивали довкруги майбутнього яйця-писанки, звої валка зіплювали, а по-верхню яйця зарівнювали й вигладжували руками, за-лишаючи отвір на долішнім, ширшім кінці. Яйце було по-рожнє і до нього вкладали маленькі камінці або кусочки випаленої цегли, які при най-меншому порусі калатали-таракотили, через це їх деко-ли називають таракальцями. Можливо, що саме тому дехто з археологів вважає, що пи-санки, особливо ті, що їх зна-ходять в дитячих гробах, були дитячими іграшками.

Коли яйце в печі "випа-лилося", його виймали й гар-ячим вкладали у кольорову поливу, яка надавала йому кольору тла. Після того, як яйце-писанку все ще тепле вийняли з поливи, на закра-шенім тлі "писали" непрозо-рою кольоровою поливою звори. Це робили з допомо-гою малої глиняної посудини з лійковатим дзьобиком, що ним полива впливала на поверхню писанки. "На-писану" писанку вкладали востаннє у гончарську піч, щоб полива тла й звору легко запливалися, писанку качали по поверхні стола чи лави, щоб вирівняти грубі нерівно-сті. Тло писанок назагал було брунатним, зеленим, рідше жовтим, а смуги жовті і зеле-ні, вони імітували "сосонку" – вічнозелене дерево.

Немає сумніву, що пи-санки є дуже тісно пов'язані з поганськими вірування-ми наших предків. Кожний знак-рисунок на писанці мав своє значення та свою "божу силу". Археологи їх знаходили у гробах покійників, у залиш-ках жител-хат, в курганах-могилах. Вони були символа-ми відродження, родючості й плодючості, хоронили лю-дей від всякого зла.

Для «ХГ» Надія Галабурда

Карта знахідок київських глиняних писанок

1. Сігтуна; 2. острів Готлянд; 3. Люнд;
- 4-19: усі в Польщі; 20. Даугмале; 21. Межотне;
22. Городно; 23. Новгородок;
24. Новгород Великий; 25. Білоозеро; 26. Рязань;
27. Саркель- Біла Вежа; 28. Мстиславль;
29. Вщиж; 30. Любеч; 31. Влазовичі; 32. Гочево;
33. Липинське; 34. Броварки; 35. Вишгород;
36. Білгород; 37. Київ; 38. Канів; 39. Воїнь;
40. Кононча; 41. Плісесько; 42. Товсте; 43. Галич.

- а. місцевості знахідок;
- б. границя поширення писанок київського походження.

"охристиянізувалися", тобто на-брали християнських елемен-тів, давня традиція відродилася

і збереглася аж до наших днів, але вже як вироби українського народного мистецтва.

Знахідки вказують на те, що їх ліпили способом глиня-них валочків, тобто тонкий

ДРУГІ РОКОВИНИ СМЕРТІ ОТЦЯ БЛАЖЕЙОВСЬКОГО

Прошли два роки від дня смерті отця доктора Дмитра Блажейовського: будівничого, музейника, науковця, мистця, нарешті, духовного наставника. Це була непересічна людина, і незвичайні діла його рук!

Народився на Лемківщині, гімназію закінчив в Перемишлі, далі була Празька Політехніка. У навчанні завжди старався бути найкращим, щоби батьки ніколи не пожаліли про те, що відпустили його вчитися, що тоді було дуже великою рідкістю на селі.

У віці 23 років Дмитро постановив піти на прощу до Риму, щоби подякувати Богові за ласки для нього, за те, що допоміг сповнити здавалось би нереальні мрії, а також, щоби поклонитися могилі свого діда, котрий загинув в Австрії під час I Світової війни. На підході до Риму почув українську пісню, що його дуже зворушило. Виявилося, що це співали українські семінаристи. Дмитро познайомився з ними, а потім так і залишився в семінарії вчитися на священника.

Отець Блажейовський закінчив два папських університети (Urbanianum та Gregorianum), був доктором історії та філософії, працював в архівах Ватикану, склав безцінні шематизми (25 праць), писав книжки з теології, з історії Церкви та України.

Супроводжуючи, за розпорядженням єпископа, українські родини, 27 років провів у США, де намагався з'єднати і утримати українців. Будовав церкви і гуртував при них дуже розпорошене українство. Учив дітей катехизму, української мови, культури. Зокрема, заснував культурний фестиваль Кирила і Методія. Приймаючи у Х'юстоні (Техас) парохію з 20-и родин, отець від'їжджав звідтам до Риму, залишаючи при церкві 150 родин.

У віці 60-и років, коли інші люди вже починають нарікати на слабкий зір і на те, що хотіли би ще щось зробити у своєму житті, але вже старість не дає, отець Блажейовський взявся за голку і почав вишивати ікони з потреби. Уважно підходив до справи: вивчав історію, колористику. Було так, що храми, які він будував у США, доводилося прикрашувати, а для цього не вистачало коштів, тому отець взявся за роботу сам і вишивав цілі іконостаси, хоругви, плащаниці, священничі ризи, церковну атрибутику. Поки не досягнув 100 років часом

бідкався, мовляв, що ж робитиму, коли прийде старість?

Багато ікон, хоругв дарував до храмів по цілому світу, особливо під час виставок своїх

у Римі; вишиті ікони – у Люрді, Римі, Львові, Ватикані, Коломій, Куритибі та ін. На своє 100-річчя Отець ще зміг вишити повторно ікону Матері Божої Оранти і подарував її лемківській церкві у Львові на знак пам'яті про своє родове коріння.

У його доробку – 350 ікон, запроєктованих і вишитих ним самим протягом 40 років. Отець Блажейовський сповнив ще один свій задум, заснувавши у Львові єдиний у своєму роді музей вишитих ікон.

Наталія Струк, адміністратор музею, з подивом розповідає, що після відкриття у 1999 році музею та після перших

сказати, що захоплення Отця вишиванням ікон розійшлося по цілому світу і пробудило до благородної праці багатьох людей. Не один чоловік взявся за голку, підбадьорений прикладом отця Блажейовського. На допомогу видав за власний коштів 14 збірок – схем для вишивання.

Ось уже два роки, як Його немає з нами, але незвичайна справа писання ікон ниткою процвітає і шириться по всіх усядах. Музей Вишитих Ікон радо відкриває свої двері усім зацікавленим (вхід безкоштовний). Тож, якщо збираєтеся до Львова, не забудьте відшукати невелику виставкову залу відразу за Оперним театром на проспекті Чорновола 2а і завітати туди, щоби напоїтися духом майстерно вишитої української ікони.

Отець Блажейовський

Для «ХГ» Людмила Бублик

✚ **Христове Воскресіння**, як історичний факт, сталося на перший по суботі день, тобто у неділю. Тому християни почали святкувати цей день – неділю.

✚ **Великдень** – Світлий празник Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа – є найстаршим і найбільшим християнським святом. На Великдень Христова Церква прославляє найголовніший історичний факт – Воскресіння Христове. Христове Воскресіння є фундаментом християнської віри, без Христового Воскресіння ані християнська проповідь немає жодного сенсу, ані християнська віра немає жодного смислу.

✚ **Офіційна назва** цього християнського свята є Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа, а також Пасха та Неділя Воскресіння Господнього.

✚ **Назва «Пасха»** походить від старогребейського «песах», що означає «перескочити», «перейти». Юдеї відзначали це свято, як день визволення Ізраїлю з єгипетського рабства. Християни надали цьому святу також подібного значення, святкуючи Визволення людства з неволі гріха, смерті й диявола.

✚ **Нікейський** собор постановив, що християни мають відзначати Великдень першої неділі після повного місяця, який буває після 21 березня. Оскільки місяць є повним у різні дні після 21 березня то і Великдень відповідно відзначається кожного року у різний час, але завжди у неділю. За григоріанським календарем дата Великодня припадає між 22 березня і 25 квітня, відповідно за юліанським від 4 квітня до 8 травня.

✚ **Неділя** є також стародавнім щотижневим християнським святом, під час якого Церква згадує Христове Воскресіння. Стародавнім християнським звичаєм є також розпочинати Великодні богослужіння опівночі.

✚ **В багатьох** європейських народів зберігся звичай уночі з Великої Суботи на

Авторка роботи Наталя Курій-Максимів

Великдень палити великі вогнища на знак того, що Христос переміг темряву поганства.

✚ **Звичай розфарбовувати яйця** не є тільки українським. Цей звичай відомий усім європейським народам. Українці надали йому питомих рис, розфарбовуючи яйця звичлими в українській народній культурі орнаментами. Звичай розфарбовувати, а потім розбивати яйця символізує нове життя. Тобто, яким би гарним не було туземне життя, воно мусить відійти і дати місце новому життю. Розбивання свяченого яйця також символізує Воскресіння, яке чекає кожного християнина. Старе християнське передання пов'язує звичай розфарбовувати яйця зі св. Марією Магдалиною, яка проповідувала римському цісарю Тиберію про Христове воскресіння. Як приклад, свята взяла яйце, яке, хоч і гарне, мусить позбутися своєї шкаралупки, щоб з нього вийшло курча, нове життя.

✚ **Український** звичай Великоднього сніданку символізує собою багатство Небесного столу в Домі Отця. За старим українським звичаєм, коли родина зібралася на Великодній сніданок, найстарший член родини ділиться з усіма присутніми свяченим яйцем – символом

нового життя в Христі, бажаючи кожному зокрема різних Божих благословень.

✚ **У візантійсько-українському** обряді Великодні Богослужіння розпочинаються обходом довкола церкви у супроводі дзвонів – цей обхід символізує жінок мироносиць, які зранку прийшли до Божого Гробу.

✚ **Древній** звичай Східної Церкви читання Євангелії у цей день на Літургії різними мовами символізує те, що Христова наука голоситься по всьому світі різними мовами.

✚ **Відвідування** цвинтарів у Світлому тижні означає віру християн у воскресіння. **о. Орест-Дмитро Вільчинський, подано за «Католицьким Оглядачем»**

ЯНУКОВИЧ ВИБРАВ ЄВРОПУ

Камо грядеши, Україно ?

Звільнення з-під варту Юрія Луценка, ймовірно, відкриває президенту Віктору Януковичу шлях до підписання угоди з Брюсселем про асоційоване членство України в ЄС. Ця історична подія запланована на осінь цього року. Правда, щоб мати впевненість в її неминучості на волю треба було б Януковичу відпустити також Юлію Тимошенко, проте, скоріш за все, поки цього не чекайте.

В цілому, це дошкульна поразка Росії, яка он вже скільки років всіляко намагається «загнати» Україну в т.зв. Митний Союз. Янукович має отже шанс – попри масу негативу – залишити за собою позитивний слід, який йому надовго запам'ятають. Тому, що «помаранчеві» почали процес перемовин про інтеграцію України до західних структур, а осінню, ймовірно, Янукович своїм підписом вперше надасть цьому процесу конкретного виміру.

Схоже, багатолітній процес роздирання України між Сходом та Заходом наближається до зламного моменту. Звісно, навіть якщо Україна незабаром стане асоційованим членом ЄС і матиме з країнами-членами зону вільної торгівлі, це ще не буде ця мить, коли можна буде сказати: слава Богу – всьо, приїхали! Путінівська Росія, поки вона буде «жити», докінця буде намагатися не відпускати Україну з зони своїх особливих інтересів. Це однак інше питання, нині основне є те, що керівництво України нарешті здійснило вибір поміж, так скажемо, пропози-

цією Москви і пропозицією Брюсселя.

ДОПОМОГЛА РОСІЯ

Характерно, що Віктор Янукович підписав указ про помилування Юрія Луценка відразу після рішення Владіміра Путіна про будівництво ще одного газопроводу в обхід України. На цей раз, додатково, Путін намітив посварити Україну з Польщею, оскільки новий газопровід має пролягати від Білорусі до Словаччини (через територію Польщі). Його будівництво дозволило б ще більше обмежити кількість газу, який Росія експортує в західному напрямку територією України. Польща поки не прийняла в цій справі рішення.

Путін безумовно перебільшив з актами приниження Януковича! Таке рішення навіть для нього (Януковича) стало образливим. Адже виходить так, що Кремль не тільки не збирається зменшувати ціну на газ для Києва (за що Янукович бореться уже три роки без найменшого успіху), але на додачу хоче позбавити його решток заробітку від транзиту російсько-

го газу територією України. Янукович міг зробити так, як його білоруський сусід, тобто віддати росіянам транзитну трубу і був би спокій з обхідними газопроводами, тоді може й російський газ став би дешевшим, але водночас була б це повна капітуляція перед Путіним, а лежачого легше бити...

Янукович довго думав, все виглядав дружнього сигналу з Москви, не дочекавшись і вкотре вдарений росіянами прямо в обличчя, вирішив іти іншим шляхом, тобто поступово наближувати Україну до західного світу, туди, де наше історичне місце. Ду-

маю, через певний час росіяни зрозуміють, що повелися з Україною дуже невторопно і будуть жаліти своїх рішень. Хворобливе, хвилинне задоволення Путіна від чергового приниження «хохлів» через певний час обернеться йому незапланованим розвитком ситуації.

ТИМОШЕНКО

Чи Юлія Тимошенко, слідом за Луценком, також незабаром опиниться на волі? Радше ні. Треба мати надію, що Західна Європа визнає звільнення з-під варту Луценка достатньо сильним сигналом про зміну пріоритетів

в офіційній політиці Києва і не заблокує наміченої для підписання угоди.

Внутрішньополітична ситуація президента Януковича все більше ускладнюється. Щораз хмарнішими виглядають перспективи його переобрання в 2015 році. В оточенні Януковича очевидно перемагає думка, що політично активна Тимошенко перекриє будь-які шанси Януковича залишитися президентом на наступний 5-літній термін, тому, принаймні до найближчих президентських виборів, будуть утримувати її за ґратами (скоріше за все).

Для «ХГ» Г.Кобильницький

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ – ЦЕ НАШЕ ВОСКРЕСІННЯ

У першому посланні св. Павла до Коринтян на-трапляємо на питання про те, куди прямує християнин, на чому спирає основу свого життя: «Коли ж бо Христос не воскрес, то проповідь наша даремна, даремна також віра ваша! Ми стали б тоді неправдивими свідками Божими, бо про Бога ми свідчили, що воскресив Він Христа, Якого Він не воскресив, якщо не воскресають померлі. Бо як мертві не воскресають, то й Христос не воскрес! Коли ж бо Христос не воскрес, тоді віра ваша даремна, ви в своїх ще гріхах, тоді-то загинули й ті, що в Христі упокоїлись! Коли ми надіємося на Христа тільки в цьому житті, то ми найнещасніші від усіх людей!...» «...Яка мені по-людському користь,

коли мертві не воскресають? Будем їсти та пити, бо ми завтра вмерем!.. Не дайте себе звести, товариство лихе псує добрі звичаї! Протверезіться правдиво, та й не грішіть, бо деякі Бога не знають, говорю вам на сором!»

Для нас це однозначна відповідь. Християн чекатиме воскресіння померлих. Для Павла смисл християнського проповідування поставлений в залежність від цього очікування, без нього віра та проповіді нічого не вартують, а християнське життя позбавлене сенсу. З переконаністю про неминуче воскресіння померлих поєднується очікування нових Небес та Землі, тобто впевненість позитивного сповнення смислу космосу та історії, впевненість, що їх не чекає смітєзвалище, де в байдужості мали б бути захоронені кров та сльози наших часів немов порожні обіцянки.

Кардинал Йосиф Ратцинґер, з книги «Das Heil des Menschen»

50-ЛІТТЯ II ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

ЗРІВНЯННЯ ОБРЯДІВ

Першим плодом цієї епохальної церковної події була конституція про священну літургію. На початку цього документу стверджується, що Церква вважає рівними за правами та гідністю усі законно визнані обряди, однак, висловлює побажання, щоб вони були переглянуті в дусі здорової традиції та щоб їм було дано «оновлену життєву силу». Отож, як бачимо, літургійне оновлення не касує минулого, яким жили численні покоління віруючих. Навпаки, воно повинне бути закоріненим в традиції.

Можна сказати, що конституція про літургію стала фундаментальною для соборового оновлення. У дійсності, більшість католиків усвідомили реформу, започатковану Собором, саме через літургійну реформу. Не випадково початком численних католицьких рухів став оновлений літургійний досвід. Але з іншого боку, саме літургійна реформа до сьогодні спричиняє також непорозуміння й поділи.

Крайніми є позиції і тих, які заперечують цю реформу та вважають її основною причиною кризи Церкви, як також тих, які, здається, відкидають усе те, чим жила Церква багато століть до II Ватиканського Собору. Папа-емерит Бенедикт XVI був прихильником літургійного руху, який випереджував II Ватиканський Собор, як чинний Папа він протиставлявся розумінню літургії, як «свавільно змінюваного механізму». Бенедикт XVI намагався переконати нас, що справжня літургійна реформа не полягає у відкиданні того, що було в минулому та в людських винаходах, але – в пробудженні внутрішнього відчуття сакрального.

За матеріалами: radiovaticana.org

[Переглядаючи архів]

ХГ

МОЄ ІМЕННЯ...

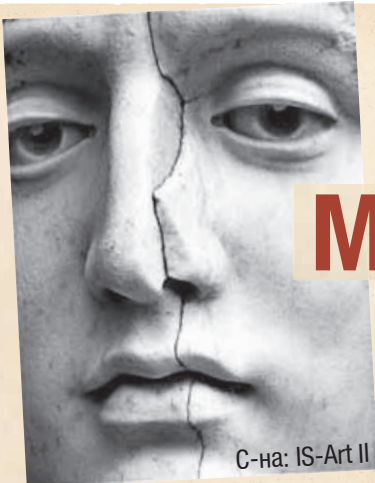
В квітні 1950 року «ХГ» порушив делікатну тему. Йшлося про те, як українці у вільному світі пристосовуються до життя, в даному випадку мова іде про зміни в написанні українських імен та прізвищ. Тема актуальна...

Члени народів, які себе шанують і не вважають себе друго- чи третьорядними, шанують і своє ім'я, свою мову, свій правопис тощо, бо це все в'яжеться між собою. Вони зовсім не змінюють виду своїх імен та прізвищ і почуваються ображеними, якщо хтось таке робить.

Увесь культурний світ це знає й шанує, і тому Мігуель де Сервантес – завжди Мігуель (а не Міхаель і не Михайло), Йоган Вольфганг Гете – завжди Йоган Вольфганг, а Джордж Вашингтон – завжди Джордж. Тільки в нас воно якось особливо.

Ми вважаємо правильним і відповідним, щоб Йогани і Джорджі залишалися собою, але рівночасно ми переконані, що ми самі не тільки не забор'язані але й не повинні залишатись собою. І тому наші Івани, Юрки й Миколи ставши за час війни на еміграції Йоганами, Георгіями й Ніколявсами (вони вже мали деякий досвід як Яни, Єжи і Міколаї, чи пак Нікалаї) загрозливо швидко міняють шкуру й перефарбовуються на Джонів, Джорджів і Ніків.

Ось, напр., Йоган (чи пак Джон)

С-на: IS-Art II

Босяк! Або Георг' (чи пак Джордж) Качконіс! Або Ніколявс Гривак. Хіба ж не прекрасно?! Але на тому не кінець. Ці зміни відбуваються за географічними принципами: Іван у Франції не Іван, а Жан; той сам Іван у Англії вже – Джон, в Іспанії – Хуан, в Італії – Джованні – і т. п. Меж цьому, мабуть, немає. Якби замандрував до Ліберії, назвав би себе по-муринськи. **Спробуймо ж уявити собі українського скитальця, який промандрує 3-4 країни, а то й континенти: ані рідна матір, ані він сам себе не розпізнає!**

Проте, це тільки половина лиха. Справа ускладнюється ще й тим, що зміна заторкує, звичайно, й прізвище. При тому цікаво, що українець-патріот готов кров пролити за рідну справу, а за рідне прізвище навіть ні чорнила! Він захороняє тільки корінь,

а кінцівку віддає на поталу... ворогам. Тому ви могли знати дуже милого добродія, скажім, Володимира Корнилова, але ось приходить еміграція і за океан виїжджає український патріот і страдалець: Владімір Корнілев. Це достотно так, як з Кулішевим Мазайлом: рідний корінь Маз – він залишив, але Мазеніним став. І вовк ситий і коза ціла! А так представляють перед світом українську політичну еміграцію не тільки неосвічені, не тільки сірі інтелігенти, а й стовпи української культури й літератури. Приклади: Еагор К-тчки (рідні корені пропускаємо) і ін. Що ж творить цих наших «еагорів», як не комплекс меншевартості, страх відкрити своє обличчя і вразити культурний смак своєю вульгарною мужицькістю? Звідсіля й непоборна охота виступати в «європеїзованому» вигляді.

Характерно, що наші громадсько-політичні й церковні чинники, а навіть численні наукові установи, за весь час еміграції, не тільки не звернули ніякої уваги на масове обчуження наших імен (якщо

його й самі не стосували!), але й не надумались упорядкувати таку пекучу справу, як писання наших прізвищ латинкою. Мабуть уже всі європейські народи, що не вживають латинської абетки, унормували свою транскрипцію (тобто писання своїх слів латинською) – у нас ще й не усвідомили гаразд, що воно потрібне. Отож – при нашій низькій культурі мови – кожний пише, як знає, або частіше: як не знає. Хоч-не-хоч, кожний грамотний українець став аматором-мовознавцем і, приготовивши собі власну транскрипцію, знущається над мовою і над здоровим глуздом, як може.

Наслідок цього всього – мішанина безграмотності або мовознавча Авгієва стайня, на якій очищення не вистачило б, мабуть, сил одного покоління мовознавчих Гераклів. Так виглядають особисті документи українських емігрантів – довідки, свідоцтва, метрики, паспорти, – речі, в яких культурний світ звик не міняти ні одної – єдиної букви.

І. В. М.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

AN NGO IN CONSULTATIVE STATUS WITH UNESCO, UNICEF AND
ACCREDITED WITH UNDPI

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій вітає увесь український народ зі світлим празником Воскресіння Господнього!

Це величне свято спонукає кожного із нас ще раз замислитися над вічними цінностями християнської моралі, дає нам добру нагоду наповнити свої серця любов'ю і добротою, зміцнює кожного з нас духовно.

У Великодні дні наші серця сповнені особливою радістю від доброї звістки, котра об'єднує всіх християн Божою любов'ю, милістю та прощенням, примиренням та порозумінням. Великдень – це свято торжества життя над смертю, добра над злом. У цей день ми дякуємо Господу Богу за те, що у дні випробувань ми відчували його захист і підтримку. В найскладніші часи ми непохитно вірили – Господь не залишить нас. Великдень нагадує нам про духовне відродження, яке потрібне всім нам.

Нехай же Господь скріплює нашу віру та згуртовує всіх нас у спільній справі задля майбутнього України та українського народу!

Орися Сунко, голова

Александра Фарима, секретар

ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ ГРОБУ

"Христос воскрес із гробу!"

Кінчим жалобу,
Втираймо сльози з лиця
І перестаньмо зітхати!
Юди, Каяфи, Пилати
Упадуть ниць,
І за прикладом Христа
Воскресне камінь надгробний –
Бо це був тільки знак пробний, –
Правда сильніша над усе, –
Христос воскрес!
Грайте дзвони в перегони!
Ріки, гори і кордони
Хай почують благовість,
Що надходить добрий гість,
Правди й волі воскреситель.
Лікар душ, прибитих горем,
Що несе здоров'я хворим,
Що надії зерно сіє.
Піднімає тих, що мліють.
Що згубили віри силу.
Задивилися в могилу,
Позабули чар життя
В темних дебрях отупіння,
Як колоди, як каміння.
Всіх Він їх підносить з мертвих,
Виринає з узів смерті
І крізь ріки крові й поту,
Крізь терпіння і Голготу,
Крізь зусилля повсякчасні
З вірою у сили власні
Допроводжує аж там.
Де їх дім і де їх храм!

Богдан Лепкий

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetskyi
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M O 5

▲ (Зверніть увагу – банківський рахунок змінено!)